

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ

11 - ПЗ бр. 98/17

Дана, 28.05.2018. године

Београд

Тимочка број 15

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Мирјана Грујичић као судија појединац, у парници тужиоца „Иницијатива младих за људских права“ удружење грађана са седиштем у Београду, [REDACTED], чији је пуномоћник Александар Оленик, адвокат из Београда, [REDACTED], против туженог Драгана Ј. Вучићевића из Београда, [REDACTED] одговорног уредника дневног листа „Независне дневне новине Информер“, чији је пуномоћник Борис Богдановић, адвокат из Београда, [REDACTED], ради утврђења повреде забране говора мржње објављивањем информације, након одржане усмене и јавне главне расправе дана 28.05.2018. године, донео је:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца „Иницијатива младих за људска права“ из Београда па се утврђује да је објављивањем информација у издању дневног листа „Независне дневне новине Информер“ од 01.02.2017. године, на насловној страни под називом „Србији треба Трампов закон“, наднасловом „Рат страним плаћеницима“, поднасловом „Власт у Србији мора да примени законе који важе у САД и забрани рад НВО агентурама које добијају милионе евра са запада да би изазвале сукобе, поделе и хаос у земљи“ као и текстом на 2 и 3 страни, у којем се наводи: „На тај начин би се, како истичу, једном за свагда стало на пут организацијама попут сорошевско-шиптарско-фашистичке Иницијативе младих за људска права, која је за последње три године са Запада добила чак 1.004.237 евра само да би иницирала друштвене сукобе у Србији“ и „Западне НВО у Србији су страни плаћеници и раде у интересу својих финансијера, а често је то супротно интересима Србије. Они су зато домаћи издајници...“, повређено право на забрану говора мржње.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Драган Вучићевић из Београда, одговорни уредник дневног листа „Независне дневне новине Информер“ да објави ову пресуду у штампаном издању дневног листа „Независне дневне новине Информер“, без коментара и без одлагања, о свом трошку, а најкасније у другом наредном броју, од дана правноснажности пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Драган Вучићевић из Београда, да тужиоцу „Иницијатива младих за људска права“ из Београда, накнади трошкове парничног поступка у износу од 44.300,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, заједно са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате, под претњом принудног извршења.

Образложење

Тужилац је у тужби поднетој преко пуномоћника навео да је у издању дневног листа „Независне дневне новине Информер“ 01.02.2017. године на насловној страни објављен наслов „Србији треба Трампов закон“ изнад кога је написано „Рат страним плаћеницима“, док је у поднаслову наведено „Власт у Србији мора да примени законе који важе у САД и забрани рад НВО агентурама које добијају милионе евра са запада да би изазвале сукобе, поделе и хаос у земљи“. На страни 2 и 3 истог броја понављају се наслови и поднаслови са насловне стране уз фотографију законског заступника тужиоца Аните Митић, док се у самом тексту наводи „На тај начин би се, како истичу, једном за свагда стало на пут организацијама попут сорошевско-шиптарско-фашистичке Иницијативе младих за људска права, која је за последње три године са Запада добила чак 1.004.237 евра само да би иницирала друштвене сукобе у Србији“, као и „Западне НВО у Србији су страни плаћеници и раде у интересу својих финансијера, а често је то супротно интересима Србије. Они су зато домаћи издајници“. У тужби је даље наведено да поред тога што наведени текстови представљају класичан пример говора мржње, наводећи да је законски заступник тужиоца примила велики новац, тужени намерно доводи у заблуду читаоце јер је новац који се помиње уплаћен правном лицу, а не законском заступнику тужиоца. Даље је наведено да је делатност тужиоца дефинисана његовим Статутом, где се чланом 1 одређује да је удружење „Иницијатива младих за људска права“ удружење грађана чија је мисија промовисање универзалних људских права међу грађанима југоисточне Европе. Док се у члану 3 став 1 тачка 2 истог Статута одређује да је циљ тужиоца изградња друштвеног система вредности заснованог на принципима људских права и демократије. Објављивањем предметних информација али и информација из ранијих текстова туженог, имало је и директну последицу у виду новог насиља према тужиоцу, а због њиховог промовисања универзалних људских права. Даље је наведено да ако се ближе погледају поруке мржње да се у њима одмах уочава „За шаку сорошевског новца продали су отаџбину, мајку и оца“ и да је јасно видљиво да су шесторица младића напад извршили под директним утицајем објављеног говора мржње туженог. Сходно свему наведеном, предложио је да суд усвоји постављени тужбени захтев. Трошкове поступка је тражио и исте определио.

Тужени је у одговору на тужбу поднетом преко пуномоћника најпре истакао да је тужба неуредна будући да јој недостају било какви докази за чињеничне тврдње о томе да „тужени намерно доводи читаоце у заблуду јер је новац који је уплаћен правном лицу, а не законском заступнику тужиоца, као и да је „објављивање предметних информација, односно класичног примера говора мржње имало и директну последицу у виду новог насиља према тужиоцу“. Пре свега није јасно о ком нападу се ради, а нарочито није јасно како је могуће да је насиље или напад извршен према тужиоцу који је правно лице. У вези наведеног тужилац не нуди никакве доказе о наводно извршеном нападу, нарочито ако се има у виду да се са фотографија види да је „напад“ извршен 27.01.2017. године, док је спорни текст објављен 01.02.2017. године. Даље је наведено да је тужбени захтев у целости неоснован. Тужилац је правно лице, удружење грађана које има честа јавна иступања и врло активно ангажовање у оквиру спровођења своје мисије, па је по закону и дужно да са појачаним степеном толеранције трпи јавно изношење критичких мишљења о свом деловању, па и финансирању активности, да се спорни чланак бави стварима о којима јавност има оправдани интерес да зна и да није тачно да су у спорном тексту објављене информације којима се подстиче дискриминација, мржња и насиље против лица или групе лица. Даље је наведено да су у спорном тексту објављена сазнања до којих су новинари Информера дошли из поузданих извора, али и директно од законског заступника тужиоца, те да се аутор текста послужио стилским фигурама на начин који је већ стандардно присутан у српском новинарству. У спорном тексту објављене су информације које су претходно јавно изнете од стране законског заступника тужиоца Аните Манић у емисији „ТВ дебата“ на ТВ Пинку, а које се односе на

финансирање активности тужиоца, при чему је у спорном тексту објављена и изјава новинара „Печата“ Николе Врзића, као и изјаве Наташе Кандић и Војислава Шешеља, за шта је неспорно да тужени не може да одговара. Такође, тужилац не нуди никакво објашњење којој категорији „угрожених лица или групе лица“ припада како би се сматрало да је поступљено противно одредби члана 75 Закона о јавном информисању и медијима. Имајући у виду наведено јасно је да новинари „Информера“ нису прекршили закон, већ су само пренели информације до којих су дошли и то из поузданих извора, затим из изјаве законског заступника тужиоца дате на телевизији, као и изјаве новинара „Печата“, при чему је реч о теми о којој постоји велико интересовање јавности, имајући у виду поменуто јавно иступање тужиоца и само природу и циљеве поменуте иницијативе. Сходно свему наведеном, предложио је да суд одбије постављени тужбени захтев. Трошкове поступка је тражио и исте определио.

Међу парничним странкама није било спорно да је дана 01.02.2017. године објављен текст под насловом „Рат страним плаћеницима“, док је међу парничним странкама све остало спорно.

У доказном поступку суд је извео доказе читањем фотокопије насловне стране дневних новина „Независне дневне новине Информер“ од 01.02.2017. године, број 1451, фотокопије страна 2 и 3 истог броја, извод из АПР-а од 27.02.2017. године, импресум „Независне дневне новине Информер“, статут иницијативе младих за људска права, саопштење Иницијативе младих за људска права од 27.01.2017. године, извод са сајта АПР-а од 27.02.2017. године, извршио увид у снимак емисије „Инсајдер“ и снимак емисије „ТВ Дебата“, саслушао законског заступника тужиоца Аниту Митић и сведока Милана Добромировића, које доказе је суд савесно и брижљиво ценио у смислу чл.8 ЗПП и то како сваки доказ појединачно тако и у њиховој укупности, као и на основу резултата целокупног поступка, па је утврдио следеће чињенично стање:

Из фотокопије насловне стране „Независних дневних новина Информер“ од 01.02.2017. године, број 1451, утврђено је да је на истој објављен наслов „Србији треба Трампов закон“, са наднасловом „Рат страним плаћеницима“ и поднасловом „Власт у Србији мора да примени законе који важе у САД и забрани рад НВО агентурама које добијају милионе евра са Запада да би изазвале сукобе, поделе и хаос у земљи“.

Из фотокопија страна 2 и 3 истог броја „Независних дневних новина Информер“ суд је утврдио да се на истим понавља наслов објављен на насловној страни, уз наднаслов „Народ тражи: Морамо објавити рат страним плаћеницима“. Даље је утврђено да је у тексту наведено „Влада Србије би под хитно морала да предложи законе којима би по угледу на САД, на својој територији ограничила рад страних НВО агентура чији је једини задатак да изазивају сукобе и стварају хаос у Србији, сматрају стручњаци, саговорници Информера“. Испод поднаслова „Све су то плаћеници“ у тексту је даље наведено „На тај начин би се како истичу, једном за свагда стало на пут организацијама попут сорошевско-шиптарско-фашистичке Иницијативе младих за људска права која је за последње три године са запада добила чак 1.004.237 евра само да би иницирала друштвене сукобе у Србији“. Осим наведеног текста, објављена је између осталих и слика законског заступника тужиоца, Аните Митић уз навод да је Иницијатива младих за људска права од странаца добила 1.004.237 евра. У тексту је даље објављен коментар новинара „Печата“ Николе Врзића „Да је Србији неопходна нова регулатива о НВО и да би најбоље било применити правила која се данас спроводе у САД сматра новинар „Печата“ Никола Врзић. Он каже да овдашњи НВО напакон треба назвати правим именом – страним агентурама!“, коментар Војислава Шешеља „Лидер радикала Војислав Шешељ иде корак даље и предлаже да се у Србији под хитно примени „Путинов модел“, који је цивилни сектор финансиран споља ставио под строгу контролу

власти. –Западне НВО у Србији су страни плаћеници и раде у интересу својих финансијера, а често је то супротно интересима Србије. Они су зато домаћи издајници. Могу они да добијају новац од страних влада, али онда су то класични страни агенти. При том добар део тих организација финансира се и из нашег буџета, што је стравична грешка, пошто је једини њихов циљ рушење државе- истиче Шешел“, као и коментар оснивача Фонда за хуманитарно право Наташе Кандић „Председник, министарства, пројекти Владе, па чак и државни буџет највећим делом се финансирају из иностранства. Европска комисија је највећи финансијски извор Владе Србије и цивилног друштва. Питање је да ли онда и Владу да сматрамо страном агентуром?! – покушава да се извади Кандићева намерно прећуткујући чињеницу да држава сарађује са страним владама и институцијама на сасвим другачијим основама“.

Из извода са сајта АПР-а од 27.02.2017. године суд је утврдио да је одговорни уредник „Независних дневних новина Информер“ Драган Вучићевић.

Из импресума „Независних дневних новина Информер“ утврђено је да је издавач „Инсајдер тим д.о.о., а да је главни уредник Драган Ј. Вучићевић.

Из извода са сајта АПР-а од 27.02.2017. године суд је утврдио да је Иницијатива младих за људска права активно удружење, чија је област остваривања циљева промовисање универзалних људских права међу грађанима југоисточне Европе.

Из саопштења Иницијативе младих за људска права од 27.01.2017. године утврђено је да је објављен текст под насловом „Нови напад на Иницијативу“ заједно са фотографијом на којој се виде налепнице на вратима просторија Иницијативе младих за људска права са поруком „За шаку сорошевског новца продали су отаџбину, мајку и оца!“.

Из исказа законског заступника Аните Митић суд је утврдио да је основни мотив за подношење ове тужбе тај што су у чланку који је објављен два дана након њеног гостовања на телевизији „Пинк“ у емисији „ТВ Дебата“ с једне стране објављене неистине, а са друге стране што исти чланак по њеном мишљењу изазива код читалаца заблуду и практично изазива мржњу према удружењу на чијем је челу. Наиме, у истом чланку је удружење Иницијатива младих за људска права названа сорошовско фашистичко шиптарским покретом, уз који чланак су објављене њене фотографије као председника удружења што подстиче мржњу према самом покрету односно њој као председнику и члановима овог удружења. Такође, овакви натписи инспиришу и насиље према члановима удружења, а осим тога, у истом чланку је представљено како је добила милионе ЕУР да прави хаос по Србији, што апсолутно није тачно јер исто удружење има свој Статут по коме ради. Чињеница је да се удружење финансира из европских фондација, али сви токови новца су апсолутно транспарентни и у складу са законом. У емисији у којој је учествовала пре објаве овог чланка постављана су јој питања као председнику удружења која су била нејасна тако да ни њени одговори нису били вероватно јасни. Последица објављивања овог и чланака пре тога је то да су јој лично упућиване претње преко друштвених мрежа и интернета тако да су ове претње пријављене полицији и тиме се бави тужилаштво за високо технолошки криминал. Дакле сматра да је овако објављен чланак апсолутно изазвао и изазива мржњу према удружењу које се бави људским правима. Одговарајући на питање како је могуће да је напад последица предметног текста будући да је текст објављен два дана након објаве чланка, навела је да је предметни чланак трећи по реду са истим натписима, док је одговарајући на питање да ли се законски заступник тужиоца након објављеног текста обраћала новинама ради евентуалне објаве одговора или деманта, навела је да ни она, нити чланови удружења нису тражили демнт из разлога што кад у „Информеру“ изађе натпис на три стране деманти се објављују негде на крају и то у врло малом простору и то нико не види.

Из исказа сведока Милана Добромировића произилази да му је познато шта је предмет овог спора из разлога што је као уредник морао да прегледа текст који је радила група новинара „Информера“. Текст је настао након ТВ емисије у којој су учествовали Драган Вучићевић и Анита Митић, где је Анита Митић на питања Драгана Вучићевића потврдно одговорила на одређена постављена питања, а која су се односила на финансирање удружења. Ово није први чланак који је објављен везано за Иницијативу младих. Пре тога је била трибина у Бешкој где је своју књигу требало да представи Веселин Шљиванчанин где су се појавили представници Иницијативе младих и покушали да спрече промоцију књиге са узвикивањем да је исти злочинац. Новинари су проверили истинитост одређених информација које су објављене, а које се односе на финансирање. Што се тиче овог назива који је у чланку употребљен сорошовско фашистичко-шиптарска организација не сматра да је погрешно употребљен, с обзиром да се исто удружење финансира као невладина организација из средстава која се добијају из иностранства и која су везана за Фонд за отворено друштво Џорџа Сороша, што су управо на овој дебати везаној за промоцију књиге покушали да је спрече са узвицима “злочинац”, а што имају и своје контакте са Албанцима који су радикално опредељени, односно нису сви него неки од њих. Натпис да исто удружење прави хаос по Србији се везује управо како је већ рекао уколико неко неке нешто не дозвољава односно покушава да спречи са узвикивањем, шта је то него хаос. Иначе овај чланак је објављен услед истраживања везаног за финансирање невладиних организација и евентуално увођење посебног закона за НВО, као и у другим земљама, а пре свега у САД и Русији. Овај чланак је илустрован фотографијама законског заступника тужиоца из разлога што је настао непосредно после емисије на телевизији у којој се причало о финансирању. Одговарајући на питање да ли је као новинар дошао до било ког егзактног податка да се Иницијатива младих за људска права финансира од Џорџа Сороша или Фонда за отворено друштво навео је да су објавили читав списак финансијера међу којима су и неке организације које су повезане са Фондом за отворено друштво, при чему не може тачно да се сети које, док је одговарајући на питање да ли му је познато да ли је трибина у Бешкој одржана навео да колико се сећа изјаве Шљиванчанина, да су након тога шта је тамо рађено, успели да ураде промоцију књиге.

Суд је ценио исказ законског заступника тужиоца Аните Митић, па је исти прихватио у делу у којем је објаснила када је објављен спорни текст, шта је у њему наведено, начину финансирања удружења, те околност да су јој после објављивања предметног текста упућиване претње преко друштвених мрежа и интернета, налазећи да је њен исказ у том делу јасан, логичан и сагласан другим изведеним доказима, пре свега тексту који је предмет овог поступка. Са друге стране суд није посебно ценио наводе законског заступника тужиоца у делу у којем је наводила да овакви натписи инспиришу и насиље према члановима удружења налазећи да се ради о правном питању које је предмет ове правне ствари.

Суд је надаље ценио исказ сведока Милана Добромировића па је исти прихватио у делу у којем је навео да је текст настао након ТВ емисије у којој су учествовали Драган Вучићевић и Анита Митић, где је Анита Митић на питања Драгана Вучићевића потврдно одговорила на одређена постављена питања, а која су се односила на финансирање удружења, као и да то није био први чланак који је објављен везано за Иницијативу младих, налазећи да је његов исказ у том делу сагласан другим изведеним доказима, међу којима и исказом законског заступника тужиоца. Такође, суд је прихватио исказ сведока и у делу у којем је објаснио да је чланак објављен услед истраживања везаног за финансирање невладиних организација и евентуално увођење посебног закона за НВО, те да је чланак илустрован фотографијама законског заступника тужиоца из разлога што је настао непосредно после емисије на телевизији у којој се причало о финансирању, док у преосталом

делу суд није посебно ценио исказ сведока налазећи да се исти није изјашњавао о чињеницама које су релевантне за доношење одлуке у овој правној ствари.

Увидом у снимак емисије ТВ Дебата утврђено је да је у наведеној емисији учествовало више лица међу којима су и законски заступник тужиоца Анита Митић и тужени Драган Вучићевић. Даље је утврђено да се током емисије тужени Драган Вучићевић више пута обраћао законском заступнику тужиоца са наводом да су они „сорошевско-шиптарски плаћеници и фашисти и да има доказе за то, као и да је законски заступник тужиоца „анти србин“. Такође, током емисије је утврђено да је тужени навео више уплата на рачун Иницијативе младих за људска права, при чему законски заступник тужиоца није оспорила нити једну од наведених дебата.

Увидом у снимак емисије Инсајдер утврђено је да је у наведеној емисији приказано како више особа лепи плакате на улазна врата Иницијативе младих за људска права са натписом „За шаку сорошевског новца продали сте отаџбину, мајку и оца“.

Суд је наведене писане доказе у свему прихватио као ваљане и подобне, тим пре што странке њихову ваљаност нису спориле нити довеле у сумњу због чега је чињенице које из истих произлазе узео као утврђене.

Након спроведеног доказног поступка суд је утврдио да је тужилац удружење које се бави промовисањем универзалних људских права међу грађанима југоисточне Европе, а да је тужени одговорни уредник „Независних дневних новина Информер“ у којима је дана 01.02.2017. године на насловној страни објављен наслов „Србији треба Трампов закон“, са наднасловом „Рат страним плаћеницима“ и поднасловом „Власт у Србији мора да примени законе који важе у САД и забрани рад НВО агентурама које добијају милионе евра са Запада да би изазвале сукобе, поделе и хаос у земљи“. Даље је утврђено да је на странама 2 и 3 истог броја објављен текст са истим насловом као и на насловној страни, а у којем је наведено „Влада Србије би под хитно морала да предложи законе којима би по угледу на САД, на својој територији ограничила рад страних НВО агентура чији је једини задатак да изазивају сукобе и стварају хаос у Србији, сматрају стручњаци, саговорници Информера“. Испод поднасловова „Све су то плаћеници“ у тексту је даље наведено „На тај начин би се како истичу, једном за свагда стало на пут организацијама попут сорошевско-шиптарско-фашистичке Иницијативе младих за људска права која је за последње три године са запада добила чак 1.004.237 евра само да би иницирала друштвене сукобе у Србији“ и „Западне НВО у Србији су страни плаћеници и раде у интересу својих финансијера, а често је то супротно интересима Србије. Они су зато домаћи издајници...“. Осим наведеног текста, објављена је између осталих и слика законског заступника тужиоца, Аните Митић уз навод да је Иницијатива младих за људска права од странаца добила 1.004.237 евра.

Одредбом члана 75 Закона о јавном информисању и медијима прописано је да се идејама, мишљењем, односно информацијама, које се објављују у медијима не сме подстицати дискриминација, мржња или насиље против лица или групе лица због њиховог припадања или неприпадања некој раси, вери, нацији, полу, због њихове сексуалне опредељености или другог личног својства, без обзира на то да ли је објављивањем учињено кривично дело.

Одредбом члана 76 Закона о јавном информисању и медијима прописано је да не постоји повреда забране говора мржње ако је информација из члана 75. овог закона део новинарског текста, а објављена је: 1) без намере да се подстиче на дискриминацију, мржњу или насиље против лица или групе лица из члана 75. овог закона, посебно ако је таква информација део објективног новинарског извештаја; 2) с намером да се критички укаже на

дискриминацију, мржњу или насиље против лица или групе лица из члана 75. овог закона или на појаве које представљају или могу да представљају подстицање на такво понашање.

Одредбом члана 101 став 1 тачка 1 Закона о јавном информисању и медијима прописано је да ако се објављивањем информације, односно записа повређује претпоставка невиности, забрана говора мржње, права и интереси малолетника, забрана јавног излагања порнографског садржаја, право на достојанство личности, право на аутентичност, односно право на приватност, у складу са одредбама овог закона, тужбом се између осталог, може захтевати утврђивање да је објављивањем информације, односно записа повређено право, односно интерес.

Одредбом члана 103 Закона о јавном информисању и медијима прописано је да се тужба из члана 101. овог закона подноси против одговорног уредника медија у коме је информација, односно запис објављен.

Одлучујући о постављеном тужбеном захтеву суд је на утврђено чињенично стање применио цитиране одредбе материјалног права, те је нашао да треба донети одлуку као у изреци.

Пре свега, суд је анализирао насловну страну, као и текст који је предмет овог поступка, те је тумачењем како сваког употребљеног израза засебно, тако и поруке коју цео текст у целини изражава, нашао да се у истима налазе информације чије је објављивање у смислу одредбе члана 75 Закона о јавном информисању и медијима забрањено. Наиме, наводи попут надаслова „Рат страним плаћеницима“ и дела текста у којем је наведено „На тај начин би се, како истичу, једном за свагда стало на пут организацијама попут сорошевско-шиптарско-фашистичке Иницијативе младих за људска права, која је за последње три године са Запада добила чак 1.004.237 евра само да би иницирала друштвене сукобе у Србији“, као и „Западне НВО у Србији су страни плаћеници и раде у интересу својих финансијера, а често је то супротно интересима Србије. Они су зато домаћи издајници“, по налажењу овог суда представљају говор мржње у смислу одредбе члана 75 Закона о јавном информисању и медијима, будући да квалификовање некога као „страног плаћеника“, „издајника“, „сорошевско-шиптарско-фашистичке организације која иницира друштвене сукобе у Србији“ у делу нашег друштва представља разлог за мржњу, нетрпељивост, дискриминацију, па чак и насиље, због чега се ове квалификације и употребљавају у сврху дискредитације онога на кога се односе. С тим у вези, а разматрајући контекст целокупног догађаја, суд је става да је циљ наведеног текста био да се одређена група лица и то чланови Иницијативе младих за људска права дискредитује и подвргне дискриминацији, те је нашао да је тужбени захтев основан и донео одлуку као у ставу првом изреке.

Са друге стране суд је нашао да су неосновани наводи туженог да се ради о преношењу информација које су јавно изнете од стране законског заступника тужиоца у емисији „ТВ Дебата“, а које се односе на финансирање активности тужиоца, будући да је за постојање говора мржње у смислу одредбе члана 75 Закона о јавном информисању значајан контекст и начин на који је одређена информација пренета. Наиме, законски заступник туженог ни током поменуте емисије нити у свом исказу датом у предметном поступку није оспорила да су основни извори прихода Иницијативе младих за људска права европски фондови, те у том смислу сама информација о добијеним средствима која је објављена у спорном тексту није неистинита. Међутим, начин на који је то учињено, односно наводи да су та средства добијена „само да би иницирала друштвене сукобе у Србији“, као и наводи попут „Рат страним плаћеницима“ или „сорошевско-шиптарско-фашистичке организације која иницира друштвене сукобе у Србији“ свакако не представљају истинит и адекватан начин преношења информација о којима јавност има оправдани интерес да зна, посебно ако

се има у виду посебна одговорност новинара у домену њиховог утицаја на јавно мњење. Према налажењу суда, неосновани су и наводи туженог да се аутор текста послужио одређеним стилским фигурама, на начин који је већ стандардно присутан у српском новинарству будући да квалификација некога као „издајника“ или „фашистичку организацију“ свакако не представља стилску фигуру, већ говор мржње. Такође, током поступка је утврђено и да напад на седиште тужиоца није последица предметног текста, будући да је исти извршен дана 27.01.2017. године, дакле неколико дана пре објављивања текста, међутим, иако није спорно да се напад десио раније, суд је става да за повреду одредбе члана 75 Закона о јавном информисању и медијима није неопходан услов да је изношење одређених информација имало за последицу вршење насиља према лицу или групи лица која имају одређено својство. Са друге стране, из самог садржаја плаката који су наведеном приликом залепљени на улазна врата седишта Иницијативе младих за људска права, произилази да управо наводи попут „сорошевско-шиптарско-фашистичка организација“, „издајници“ и „страни плаћеници“ у делу нашег друштва представљају разлог за мржњу, нетрпељивост, дискриминацију, па чак и насиље.

Током поступка, тужени је истакао и да нису испуњени услови који се тичу својства тужиоца, односно да тужилац није понудио никакво објашњење којој категорији угрожених лица или групе лица припада. Међутим, тумачењем одредбе члана 75 Закона о јавном информисању и медијима, суд је нашао да листа личних својстава наведених у поменутој одредби није затворена и да оставља могућност да и друга лична својства која нису изричито наведена у закону уживају заштиту у смислу одредбе члана 75 закона. С тим у вези, суд је нашао да лично својство у конкретном случају представља припадност Иницијативе младих за људска права, која представља удружење са јасно означеним циљевима, идеологијом и критеријумима које лице треба да испуњава како би постало члан, односно да прихвата мисију, визију и циљеве и заступа исте вредности које заступа Иницијатива. Како је приоритет Иницијативе остваривање циљева као што су промовисање људских права и јасно утврђене идеологије суд је нашао да се припадност наведеном удружењу може сматрати личним својством неког лица и да као такво ужива заштиту у смислу одредбе члана 75 Закона о јавном информисању и медијима.

Када је у питању активна легитимација тужиоца, суд је имао у виду одредбу члана 102 став 2 Закона о јавном информисању и медијима из које произилази да право на подношење тужбе којом се тражи да суд утврди да је објављивањем информације повређено право има и правно лице чија делатност има за циљ заштиту људских права у случају повреде забране говора мржње, те је имајући у виду циљ и делатност тужиоца нашао да је исти активно легитимисан за подношење тужбе у овој правној ствари.

У ставу другом изреке пресуде, суд је обавезао туженог да правноснажну пресуду објави без коментара и без одлагања, о свом трошку, а најкасније у другом наредном броју дневног листа „Независне дневне новине Информер“, сходно одредби члана 120 Закона о јавном информисању и медијима.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је применом одредби чл. 152,153 и 154 Закона о парничном поступку, узимајући у обзир исход спора, чињеницу да је тужбени захтев тужиоца у целости усвојен, па је на опредељени захтев тужиоцу признао трошкове парничног поступка у укупном износу од 44.300,00 динара и то на: име састава тужбе и два образложена поднеска у износу од по 6.000,00 динара, на име приступа на три одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара, као и на име таксе на тужбу и таксе на одлуку у износу од по 1.900,00 динара, а све одмерено сходно успеху странака у спору, а према према важећој АТ и ТТ у време доношења одлуке.

Са друге стране суд није прихватио захтев за накнаду трошкова на име састава образложеног поднеска од 14.03.2017. године будући да се не ради о образложеном поднеску, као и да исти није био нужан за вођење парнице.

Суд је ценио и све остале изведене доказе и наводе странака за које је нашао да су без утицаја на другачије решење ове правне ствари, па је на основу свега изнетог одлучено је као у изреци пресуде.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ

Против ове пресуде дозвољена је жалба у року од 8 дана од дана пријема исте, Апелационом суду у Београду, а преко овог суда.

СУДИЈА ПРЕДСЕЛНИК ВЕЋА
ЗА ТАЧНОСТ ПРАВИСНОСТ ВРЂУЈЕ
Управитељ
Мирјана Грујић

